

ΜΕΓΑΛΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΣΠ. ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ

Απόγονος αγωνιστών και κουρσάρων. Η πεντάμορφη Έλληνοπούλα που εδάμπωνε τους Ίταλους. Η Ναυπλιακή Έπανάσταση και η ήρωϊκή συνωμότης. Η εβίδες του στρατηγού Χάν. Ένώ τα Βασιλικά στρατεύματα μπαίνουν βριαμβευτικά. Όπου η Κυρά-Καλλιόπη δέρνει τον Άστυνόμο.

Μιά από τις μεγαλύτερες γυναικείες φυσιογνωμίες της νεωτέρας Ελλάδος εινε αναισιβόλος και η Καλλιόπη Παπαλεξοπούλου, την όποιαν ο Γάλλος Αζαδημαϊτός Ερρίκος Μαρτέν προσήγορσε έτσι, όταν την έπισκεψήθηκε στα 1884 στο Ναύπλιον : «—Κυρία έρχομαι να καταθέσω τα σέβη μου ένώπιον μιας μεγάλης Κυρίας του αιώνου μας !»

Η Καλλιόπη Σπ. Παπαλεξοπούλου γεννήθηκε στας Πάτρας, στας 26 Ιουλίου 1809, από πατέρα Άνδρέα Καλαμογάδοτη και μητέρα το γένος Παπαδιαμαντοπούλου. Από το ίδιο δηλαδή γένος του έβγαλε ήρωας της Έπανάστασης, και ένα μεγάλο ποιητή, τον Ζάν Μορεάς. Όταν ο Γερμανός έστλησε τη Σημαία του Έρου Αγωνός, η Καλλιόπη ήταν μόλις 12 έτών. Ο πατέρας της, για να την βγάλει από τους κινδύνους έστειλε την οικογένειά του στην Άρχωνα της Ίταλίας. Έκει έγινε το αντίκείμενον του θανατισμού των Ίταλών, οι όποιοι την έλεγαν «Νέα Αφροδίτη». Η έξυπνάδα της και ή φιλομάθειά της είχαν έπιπλήξει όλους. Μετά την άπελευθέρωσι της πατρίδος της, η Καλλιόπη, νεαροτάτη, πανέμορφη, γεμάτη γνώσεις, —όμιλοσασ αταίστως την Άγγλική, τη Γαλλική και τη Ίταλική— έπιστρέφει στην Ελλάδα, στην οικογένειά της που είχε πιά εγκατασταθή στο Ναύπλιον. Το άρχοντο του Καλαμογάδοτη είχε γίνει σαλονι συγγεντώσεως των έξεχόντων τότε άνδρων. Έκει στις έσπεριές «βραχέρες» ή όμορφα και τολνεύμα της Καλλιόπης στραφταν και οι εδάμπωναν. Έτσι την έννόρισε ένας έγκριτος πολίτης του Ναυπλίου, ο Σπ. Παπαλεξοπούλος, την έζήτησε, και την άραβωνιάστηκε.

Βρισκόμαστε στα 1833. Εινε ή παροιμιώδης ή άφιξις του Όθωνος στο Ναύπλιον, το όποιον διατελεί ήπ άσμμαχιαν προστατευτικήν κατοχήν, λόγω του προηγηθέντος εμφυλιου πολέμου. Η Καλλιόπη έχει παντρευθή τον Παπαλεξοπούλου, τον όποιου το φιλόξενο σπίτι εινε το μονο σαλονι που συγγεντρώνει τη νεαρή Έλληνική κοινωνία του Ναυπλίου. Η οικοδέσποινα άποτελεί άληθινό φαινόμενο. Ο βιογράφος της Λαμπρινίδης την ζωογραφεί έτσι : «Υψηλή, ροδινη, με την γνισίαν Έλληνικήν κατατομή της, όμιλοσασ την γαλλικήν γλώσσαν ως όμιλον άι μαροχησία του ΙΗ' αιώνου, και την Ίταλικήν ως Ρωμαία δέσποινα, έπεραστος τους τρόπους, αναγινώσκουσα τά πάντα, παρακολούθουσα πάσαν κίνησιν, ένθουσιώδης φιλελευθέρας και έπι πάσαν οικοδέσποινα τέλεια, ιπτεύτρια έξοχος, χορεύτρια κομμωτάτη, έντός βραχυτάτου χρόνου κατέστησε τον όικον της τόπον συγγεντώσεως όλων των ξένων και παντός ότι είχε ή Έλλ. κοινωνία τότε έξέχον. Τά χρόνια περνούω, ή πρωτεύουσα του κράτους μετατίθεται στας Αθήνας, άλλ. η Καλλιόπη λάμπει άζομη στο Ναύπλιον. Έρχονται όμως και θλιβερές ήμέρες. Ο άντρας και τά δυο παιδιά της πεθαίνουν σχεδόν ανηρόνως. Η νεαρή άζομη χήρα ζή με τις φιλολογικές της και τις φιλανθρωπικές ασχολίες, μιιά ζοή ήσυχ, γεμάτη άνομιήσεις. Και φθάνουνε στα γεγονότα του 1862. Το σπίτι της φιλελευθέρας «Κυρά - Καλλιόπης» γίνεται το έντεντικρίον των έξοριζομένων της Ναύπλιον Άντιοθωνικών άξιωματιών. Έκει ο Γρίβας, ο Κορωνάος, ο Μπότσαρης, ο Πετμεζάς, ο Μάνος, ο Πραϊδής, ο Λυοβουνιώτης καθήσταναν το σχέδιο της έξεγρέσεως της φρουράς του Ναυπλίου έναντίον του Όθωνος. Την νύχτα της 1ης Φεβρουαρίου 1862 έξερούγη ή Έπανάσταση; και στας 18 Μαρτίου τα Βασιλικά στρατεύματα, διοικούνενα, από τον στρατηγόν Έμι. Χάν με το πυροβολικόν τους έφθασαν πρό του έπαναστατημένου Ναυπλίου και κατέλαβαν τους άπέναντι λόφους. Στις 19 Μαρτίου άρχισε ο βομβαρδισμός της πόλεως. Οι άνθρωποι έσοκωνόντο στους δρόμους, άλλ. η Καλλιόπη άτάραχη στα μπαλκόνι του σπιτιού της έφώναζε στους τρομοκρατημένους πολίτας :

— Έλληνες πολίται, μη φοβεϊσθε ! Το Ναύπλιον, όπως έσοσας την άνεξαρτησία του Έθνους κατά την μεγάλην Έπανάστασιν, έτσι θα έξασφαλισή και τώρα τάς έλευθερίας αυτού !
Ο άρχηγός του Βασιλικού στρατού ύποστράτηγος Χάν, θέλοντας να προσφύξη την Καλλιόπην Παπαλεξοπούλου (με την οικογένειαν της) όπουσιν άρχαία φίλια της έστειλε θερμήν έπιστολήν και την παρακαλούσε να άπομακρυνθή από το Ναύπλιον ή τουλάχιστον να μην εκτίθεται στο μπαλκόνι της όταν πέφτουν όβιδες, διότι δεν έγγυατο για την ασφάλειά της. Για άπάντησιν ο στρατηγός έλαβε το έπισκεπτήριό της με την ακόλουθη σημειώσι :

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΣΠ. ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ
Λαμβάνει την τιμήν να ειδοποιή τον Στρατηγόν Χάν ότι δεν φοβεϊται τίποτε άλλο παρά τους ποτιτικούς.

Στις ύπόλοιπες ήμέρες, κατά τις όποιες οι έπαναστάται κατείχαν άζομη το Ναύπλιον, η Καλλιόπη δεν έπαυε με το θάρρος της και την έπιβολή της να τους έμψυχόνη. Και όταν τέλος μετά την άποτυχία της Έπανάστασης και αφού χύθηκε άφθονο αίμα, ήρθε ή ώρα να μπουν τά νικηφόρα Βασιλικά στρατεύματα στην πόλι, όσοι από τους έπαναστάτες δεν είχαν άμνηστευθεί, άνέβηκαν στο σπίτι της Καλλιόπης, της έπίλησαν του γέου, την άπεκαρτέγησαν με δάκρυα και έφυγαν για να έπιβασθούν στο Άγγλιζο πολεμικό πλοίο που τους μετέφερε στη Σμύρνη, σύμφωνα με την έπιθυμία τους.

Από τη στιγμή εκείνη η Καλλιόπη διάταξε να κλείσουν καλά τις πόρτες και τά παράθυρα του σπιτιού της, γιατί δεν έπιθυμούσε να γείνη μίξις της θομιμβρευτικής εισόδου των Βασιλικών στρατευμάτων. Και έτσι, ύστερ από λίγες ήμέρες ο άστυνόμος του Ναυπλίου Παρασκευάς Γιαννακόπουλος, αφού περιέβιασε την έξώπορτα του σπιτιού της ανέβηκε στη σκάλα για να ενεργήση έρευνα, η Καλλιόπη τον έπεριμενε στην κορυφή της σκάλας και με μιιά γερή κλειστά στο στήθος τον έγκοιμισε κάτω. Την ίδια ήμερα έφθασε στο Ναύπλιον ο ύπομηγος των Στρατιωτικων Διμ. Μ. Μπότσαρης και όταν έμαθε τά διατρέξαντα, έστειλε τον ύπασπιστή του να ζητήση συγγνώμην από την Καλλιόπη και έπέπληξε τον άστυνόμο που την ένόλησε...

Στο έπτάμηνο διάστημα, από το τέλος της Ναυπλιακής Έπανάστασης μέχρι της έξώσεως του Όθωνος, η Καλλιόπη ζούσε κατάκλειστη στο σπίτι της, και δεν έδεχότανε παρά τους στενοvs συγγενείς της... Λίγες μέρες μετά την έξθρονία του Όθωνος ή Προσοφική Κυβέρνησις έστειλε στο Ναύπλιον τον άτροδρομόνα «Ελλάς» έπί του όποιου έπέβανε ο συνταγματάρχος του πυροβολικού Πάνος Κορωνάος, για να συνοδέυση την Καλλιόπην Παπαλεξοπούλου στας Αθήνας. Η Καλλιόπη, με πολλές δυσκολίες έπεισθη να διακόψη των ένόσιου περιορισμού της στην όποιον είχε καταδικάσει από 12ετίας τον εαυτό της; και τοίτο για να ύποδεχθή τους έπαναστάτες του Ναυπλίου που έγυρίζαν από την έξορία. Η ύποδοχη που της έκαναν στον Πειραιά και στας Αθήνας ήταν θερμή και ένθουσιώδης. Παντού όπου περνούσε με το άμάσι την έφθαναν με άνθη από τά μπαλκόνια. Στο γέμια του εδδθη προς τιμήν της, μέσα στο Βοτανικό Κήπο, παρεκθήσαν όλοι οι πρωτεργάται της μεταπολιτεσεως. Η Καλλιόπη —που ύπήρξε ήρωϊς της Έπανάστασης αυτής και άποστόλος— είχε την τιμητική θέσι και έγινε άντιζευμένο ζοηρον ένθλωσεων. Η Προσοφική Κυβέρνησις (άποτελουμένη από τον Α. Γ. Βούλιαρον, τον Κωνστ. Κανάρον και τον Μ. Ροϊφον) της άνένεψε μηνιαίαν σύνταξιν δραχ. 500 και γάριν των ύπηρεσιών της και διότι ήτο χήρα του Γερούσαστου Σαυρ. Παπαλεξοπούλου.

Η Καλλιόπη, η όποια έπί της βασιλείας του Όθωνος, άν και είχε οικονομικές στενοχωρίας, δεν έζητησε τη σύνταξιν που δικαιωματικώς της άνήκε, άρνήθηκε και τώρα να δεχθ ή σύνταξιν 1000 δραχ. που της προσεφέρθησαν άρχίζως. «Σε καμιά χήρα των μεγάλων άνδρων του Άγωνός, έλεγε, δεν εδδθησαν ποτέ περισσότερες από 500 δραχμές το μήνα. Γιατί λοιπόν θα πάσω έγω τόσα ; Νά μετριάσθω τά μακά και τότε μονο θα δεχθώ τη σύνταξιν μου. Το Κράτος εινε φτωχό !...»

Όταν έξέστρεψε από τάς Αθήνας, έξανακλειστήκε σπίτι της, από τον όποιον δεν έβγήκε ποτέ ούτε μιιά φορά μέχρι του θανάτου της. Και ζούσε πιά για τους φίλους της, για τά βιβλία της (ήταν τομερική βιβλιόφιλος και είχε πλούσια βιβλιοθήκη), ζούσε για τά πουλιά της, για τά λουλούδια της, τά σκυλάκια της, τις γάτες της. Γιατί εκείνη που θα τη φρατζότανε κανείς ψυχή έπαναστατική, σκληρή και άπόρσιτη, έκλενε μέσα της ένα κόσμο άγάτης και τροφροφότητος. Τρολλαινότανε για ένα πνομπουκι της τροιταφυλλιάς της, για ένα νέο καναρινάκι που έβγαине από τ' αυγό του.

Η «Κυρά-Καλλιόπη» όπως την όνομάζον στο Ναύπλιον έζησε ζή 99. Πολλοί Ναυπλιείς την ένθιμούνταν άζομη, συμπαθητικωτάτη γιορούλα, καθαρή, λυγρή σαν κυπαρίσι, φιλόκαλη, γεμάτη κρόγους και δαντέλλες, πάντοτε έξυπνη και χαριτωμένη. Το άρχοντο της, στην Πλατεία του Συντάγματος, ήταν μέχρι του θανάτου της τόπος προσκυνήματος. Άπέθανε στις 8 Σεπτεμβρίου 1898. Στο σωτήρι της δεν βρέθηκε πεντάρα, διότι προσεφορλούς και τη σύνταξιν της για να έλεήσει τους φτωχους, Και έτάφη «δημοσία δαπάνη».

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ : δύο δωμάτια με κουζίνα. Πληροφορία στα γραφεία μας 7—10 μ. μ.

